

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I Dispoziții generale și definiții

Art. 1 (1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini familia aflată într-o situație de vulnerabilitate, în realizarea obligațiilor ce-i revin cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea copilului, prin activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

Art. 2 Activitatea de prevenire a separării copilului de familie are la bază următoarele principii generale:

- a) promovarea interesului superior al copilului și al drepturilor copilului;
- b) promovarea bunăstării sociale, spirituale și morale, a sănătății fizice și mentale, sub orice formă și prin orice mijloace pentru copilul expus riscului de separare de familie;
- c) promovarea, cu prioritate, a valorilor familiale, a menținerii în familie a copilului expus riscului de separare și integrarea lui în comunitate;
- d) participarea copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate, și a familiei la deciziile care îi privesc.

Art. 3 În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii;
- b) familie – părinții căsătoriți în condițiile legii, sau părinții necăsătoriți și copilul/copiii crescuți și îngrijiți de aceștia, precum și părintele singur și copilul/copiii crescuți și îngrijiți de acesta, care locuiesc împreună;
- c) copil în familie aflată la risc de sărăcie monetară – copil care este crescut și îngrijit într-o familie în care venitul înregistrat pe membru de familie, din suma totală de bani obținută din venituri salariale și asimilate salariilor, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, beneficii de asistență socială, indiferent de bugetul din care se suportă, obligații legale de întreținere și alte creanțe legale, de către toți membrii familiei, este sub nivelul indicatorului social de referință;
- d) copil în familie aflată la risc de sărăcie extremă – copil care este crescut și îngrijit într-o familie afectată de deprivare materială și socială severă și care din cauza lipsei resurselor financiare nu își permite încălzirea locuinței și asigurarea hranei copilului;

e) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor, a beneficiilor, precum și modul de acompaniere a familiei pe o perioadă de cel puțin 12 luni în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;

f) situație de risc de separare - orice situație, acțiune sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp și care este constatată de către serviciul public de asistență socială;

e) vulnerabilitate – situația în care familia care își pierde temporar, parțial sau total, capacitatea de creștere și îngrijire a copiilor.

Art. 4 (1) Copilul este considerat în situație de risc de separare de familie dacă familia care se ocupă cu creșterea și îngrijirea lui se confruntă cu una sau multe dintre următoarele situații:

a) situația economică și condițiile de locuit precare existente în mediul său familial și/sau în comunitate, cum ar fi sărăcia monetară sau sărăcia extremă;

b) situația socială și mediul social necorespunzător, care pot exercita influențe negative asupra copilului;

c) starea de sănătate precară a unuia sau a mai multor membri ai familiei, inclusiv dizabilitatea acestora;

d) nivelul de educație scăzut al membrilor familiei;

e) mediul abuziv, violent existent în familie și comportamentele la risc care pot afecta negativ relațiile dintre adulți, dintre copii și dintre adulți și copii.

(2) Copilul este considerat a fi în situație de risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă el însuși, cum ar fi comportamentul delinvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid, abandonul școlar.

Art. 5 (1) În funcție de situația economică și condițiile de locuit ale familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

a) se confruntă cu sărăcia monetară;

b) trăiește în sărăcie extremă;

c) are venituri reduse și nu primește beneficii de asistență socială;

d) are părintele unic susținător sau ambii părinți fără ocupație sau în șomaj;

e) ocupă fără drept de ședere anumite spații de locuit, inclusiv spații construite ilegal sau locuințe improvizate ori spații care nu sunt destinate locuirii;

f) nu dispune de spațiu locuibil suficient raportat la numărul de persoane, respectiv locuința este supraaglomerată;

g) locuiește în spații improprii sau întâmpină probleme privind siguranța și igiena locuinței.

(2) În funcție de situația socială a familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

a) are în îngrijire o mamă minoră sau o minoră gravidă;

b) părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate;

- c) are unul sau mai mulți copii care au revenit în țara de origine după o experiență de peste un an de migrație;
- d) are membri cu dizabilități care le afectează semnificativ calitatea vieții și participarea lor la viața socială;
- e) are cel puțin un membru al familiei care nu are acte de stare civilă;
- f) a avut sau are unul sau mai mulți copii pentru care a fost stabilită o măsură de protecție specială, în condițiile legii;
- g) a avut sau are unul sau mai mulți copii părăsiți în unitățile sanitare;
- h) a avut sau are unul sau mai mulți membri condamnați la o pedeapsă privativă de libertate.

(3) În funcție de starea de sănătate a familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

- a) are unul sau mai mulți membri neînscriși pe lista unui medic de familie;
- b) are unul sau mai mulți copii nevaccinați cu schema obligatorie;
- c) are unul sau mai mulți copii polispitalizați;
- d) are unul sau mai mulți membri cu boli cronice și/sau transmisibile.

(4) În funcție de nivelul de educație al familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

- a) are unul sau ambii părinți analfabeți;
- b) are unul sau mai mulți copii de vârstă școlară care nu au fost înscriși într-o formă de învățământ sau care nu frecventează cursurile unei forme de învățământ obligatoriu;
- c) are unul sau mai mulți copii cu performanțe școlare slabe sau cu frecvență școlară redusă;
- d) are unul sau mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale.

Art. 6 (1) Pentru stabilirea situației de risc de separare în care se află copilul trebuie analizate, cu prioritate, următoarele aspecte:

- a) caracterul permanent sau ocazional al situației de risc, respectiv necesitatea de a face distincție între dificultățile temporare în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copilului, susceptibile de a fi ameliorate într-o perioadă de timp rezonabilă și dificultățile majore care necesită o abordare susținută pe termen lung;
- b) nivelul de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate ale copilului, apartenența lui la familie și relațiile intrafamiliale;
- c) capacitatea părinților de înțelegere a riscului la care este expus copilul, gradul lor de mobilizare și de acceptare a propunerilor de sprijin, precum și abilitățile parentale.

(2) Evaluarea situației de risc a unui copil se realizează de către serviciul public de asistență socială de la domiciliul copilului și constă în următoarele trei niveluri de analiză:

- a) acoperirea nevoilor esențiale/ de bază, fizice, afective, intelectuale și sociale pentru dezvoltarea copilului, menținerea stării de sănătate și asigurarea securității sale fizice, a moralității și autonomiei specifice vârstei sale;

- b) calitatea relațiilor copilului cu părinții și capacitatea acestora de a se mobiliza în interesul copilului;
- c) impactul contextului familial și al mediului social asupra situației și dezvoltării copilului.

Art. 7 (1) Dacă în urma evaluării unui copil și a familiei acestuia, serviciul public de asistență socială constată că acesta se află în cel puțin o situație de vulnerabilitate prezentată la art. 5 se întocmește planul de servicii.

(2) Planul de servicii cuprinde serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp. Planul de servicii se aprobă prin dispoziție a primarului.

(3) Planul de servicii cuprinde în mod obligatoriu cel puțin următoarele servicii pentru copil: sociale, de sănătate, educaționale.

(4) Planul de servicii cuprinde în mod obligatoriu și servicii pentru părinți, care pot consta în unul sau mai multe din următoarele servicii:

- a) servicii de bază de informare, consiliere și acompaniere în domeniul sănătății, educației, ocupării, locuirii și protecției sociale;
- b) dezvoltarea abilităților parentale;
- c) facilitarea accesului acestora la beneficiile de asistență socială și serviciile existente;
- d) referirea către servicii sociale, de educație, sănătate și de ocupare.

(5) Planul de servicii este întocmit pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, perioadă în care este obligatorie sprijinirea părinților în creșterea și îngrijirea copilului.

(6) La întocmirea planului de servicii, în funcție de factorii de vulnerabilitate identificați, care expun copilul situației de risc de separare trebuie avute în vedere și măsuri pentru familie care să vizeze următoarele:

- a) îmbunătățirea situației financiare a familiei;
- b) îmbunătățirea condițiilor de locuit ale familiei;
- c) îmbunătățirea abilităților parentale;
- d) îmbunătățirea aptitudinilor casnice;
- e) asigurarea accesului și participarea la diverse forme de educație;
- f) asigurarea accesului la tratament sau reabilitare pentru comportamentele la risc, consumul de droguri și alcool;
- g) îngrijirea adecvată și protecția copiilor împotriva oricăror forme de violență;
- h) sprijinirea părinților ai căror copii au beneficiat sau ar avea nevoie de servicii de protecție.

(7) Monitorizarea implementării planului de servicii se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistență socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistență socială prin vizite la domiciliul copiilor aflați în situație de separare astfel:

a) semestrial și ori de câte ori se impune, în situația în care în urma evaluării copilului și a familiei se constată sub 10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5;

c) trimestrial și ori de câte ori se impune, în situația în care în urma evaluării copilului și a familiei se constată peste 10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5.

Art. 8 (1) Pentru desfășurarea activității de prevenire a separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza și actualiza o listă a resurselor existente care să cuprindă instituțiile și organizațiile existente pe raza unității administrativ teritoriale, respectiv unitățile de învățământ preuniversitar, medicii de familie, spitalele, organizațiile neguvernamentale acreditate, organizațiile și cultele recunoscute care pot sprijini serviciul public de asistență socială în:

- a) identificarea și sprijinirea familiilor care se află în situație de vulnerabilitate și au în îngrijire copii care sunt expuși riscului de separare;
- b) furnizarea de servicii de informare și consiliere;
- c) furnizarea de servicii de educație;
- d) furnizarea de servicii medicale;
- e) furnizarea de servicii de informare de natură juridică;
- f) furnizarea de servicii de abilitare/reabilitare pentru copiii cu dizabilități;
- g) furnizarea de servicii sociale.

(2) În situația în care în unitatea administrativ teritorială nu sunt disponibile resursele menționate la alin. (1), lista poate fi extinsă la unitățile administrativ teritoriale învecinate, care se situează la o distanță de cel mult 30 de km de la limita de graniță a comunelor, cu condiția ca între unitățile administrativ teritoriale să existe drumuri de acces. În aceste situații, accesul la servicii se face în baza unui parteneriat între autoritățile administrației locale.

CAPITOLUL II Instituții și servicii cu atribuții în activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Art. 9 (1) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse este autoritatea publică centrală care prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție realizează politica națională în domeniul protecției drepturilor copilului.

(2) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a activității de prevenire a separării copilului de familie.

(3) Atribuțiile Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în ceea ce privește activitatea de separare a copilului de familie, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, sunt următoarele:

- a) reglementează activitatea de prevenire a separării copilului de familie;
- b) asigură coordonarea și îndrumarea metodologică, monitorizarea, evaluarea și controlul activității de prevenire a separării copilului de familie, direct și prin intermediul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;
- c) stabilește direcțiile strategice și obiectivele activității de prevenire a separării copilului de familie la nivel național;

d) realizează anual un raport privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie, pe baza datelor existente în Observatorul Național.

Art. 10 (1) Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivel județean asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciului public de asistență socială, în ceea ce privește activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului desemnează asistenți sociali responsabili cu menținerea legăturii cu serviciul public de asistență socială. Un asistent social poate fi responsabil cu coordonarea și îndrumarea metodologică a activității mai multor servicii publice de asistență socială în domeniul prevenirii separării copilului de familie. Direcția generală de asistență socială și protecția copilului poate înființa compartimente specializate în coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciilor publice de asistență socială.

(3) La nivelul sectoarelor municipiului București, activitatea de prevenire a separării copilului de familie este asigurată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivelul sectoarelor Municipiului București, printr-un compartiment specializat.

Art. 11 Asistenții sociali desemnați în condițiile art. 10 alin. (2), respectiv compartimentele specializate îndeplinesc următoarele atribuții principale:

a) organizează întâlniri semestriale între angajații direcției generale de asistență socială și protecția copilului și asistenții sociali, respectiv responsabili de caz prevenire de la nivelul serviciului public de asistență socială;

b) furnizează serviciului public de asistență socială informații cu privire la atribuțiile, organigrama direcției generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile organizate la nivelul direcției, persoanele responsabile cu coordonarea activității de la nivel local și datele de contact ale acestora;

c) asigură legătura dintre serviciul public de asistență socială și celelalte compartimente ale direcției generale de asistență socială și protecția copilului, precum și cu alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului;

d) facilitează colaborarea serviciului public de asistență socială și protecție a copilului cu Inspectoratul Școlar Județean, cu Direcția de Sănătate Publică Județeană și a municipiului București, cu Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială, cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă;

e) îndrumă metodologic reprezentanții serviciului public de asistență socială de la nivel local în activitatea lor curentă de prevenire a separării copilului de familie. În acest sens fiecare responsabil efectuează trimestrial cel puțin o deplasare în fiecare unitate administrativ-teritorială;

f) pot însoți reprezentantul serviciului public de asistență socială de la nivel local, la solicitarea expresă și temeinic motivată a acestuia, la efectuarea vizitelor în teren, atunci când situația o impune;

g) facilitează colaborarea între serviciile publice de asistență socială, precum și cu organizațiile neguvernamentale care funcționează la nivelul județului;

h) coordonează metodologic serviciul public de asistență socială în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului, a cursurilor de formare continuă și a surselor de finanțare pentru acestea;

g) coordonează metodologic serviciul public de asistență socială în activitatea de înființare și organizare a serviciilor sociale comunitare pentru copii și familie, precum și de identificare a oportunităților de schimb de experiență cu alte comunități pe această temă;

h) sprijină conducerea serviciului public de asistență socială în activitatea de elaborare a strategiilor și planurilor de acțiune locale, corelate cu strategia județeană.

Art. 12 (1) În subordinea consiliului local poate funcționa structura comunitară consultativă, creată în baza prevederilor art.114 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca organ de specialitate al acestuia, fără personalitate juridică,.

(2) Componenta structurii comunitare consultative este stabilită prin hotărâre a consiliului local și este constituită din conducătorul serviciului public de asistență socială, un reprezentant al unei unități de învățământ, un medic de familie, un polițist de proximitate sau din poliția locală, un preot sau un reprezentant al unui cult religios recunoscut, un consilier local și, acolo unde există, un reprezentant al unei organizații neguvernamentale. Președintele structurii comunitare consultative este conducătorul serviciului public de asistență socială.

(3) Structura comunitară consultativă se întrunește în ședință ordinară trimestrial, la convocarea conducătorului serviciului public de asistență socială, precum și în ședință extraordinară, ori de câte ori este necesar, la cererea conducătorului serviciului public de asistență socială, a primarului sau a oricărui membru.

(4) La ședințele structurii comunitare consultative pot participa, fără drept de vot, reprezentanți ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului, consilierii locali, profesioniști care prin activitatea lor intră în contact cu copiii, precum și alte persoane invitate de membrii structurii comunitare consultative.

(5) Structura comunitară consultativă îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) sprijină activitatea de elaborare, implementare și monitorizare a planurilor de servicii pentru copiii expuși riscului de separare de familie;

b) analizează și propune acordarea de beneficii sociale excepționale pentru familiile care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor aflați în situație de risc de separare ca urmare a situației economice precare cu care familia se confruntă;

c) avizează planurile anuale de dezvoltare a serviciilor de prevenire;

d) sprijină și facilitează organizarea de grupuri de suport pentru părinți care se află în situațiile prevăzute la art. 5;

e) sprijină constituirea unor organisme de reprezentare a copiilor și tinerilor la nivel de comunitate;

f) sprijină organizarea de grupuri de lucru, mese rotunde pe tema prevenirii separării copilului de familie la care să participe reprezentanți ai serviciului public de asistență socială, ai unităților de învățământ, medici de familie, alți profesioniști relevanți, care să faciliteze schimbul de bune practici, precum și identificarea de soluții pentru copiii aflați în situație de risc de separare de familie;

g) sprijină realizarea de campanii de informare pe teme relevante pentru prevenirea separării copilului de familie;

h) întocmește un raport anual de activitate pe care îl înaintează consiliului local cu privire la situația copiilor din unitatea administrativ teritorială.

(6) Structura comunitară consultativă îndeplinește și alte atribuții stabilite de lege sau prin hotărâre a consiliului local.

Art. 13 (1) Lucrările de secretariat ale structurii comunitare consultative sunt asigurate de serviciul public de asistență socială.

(2) Președintele și membrii structurii comunitare consultative, constituite potrivit legii, au dreptul la o indemnizație de ședință echivalentă cu 1% din indemnizația primarului.

(3) Indemnizația se suportă din bugetul local, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație și cu încadrarea în limita maximă a cheltuielilor de personal, stabilită prin lege.

Art. 14 (1) Serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Activitatea de prevenire a separării de familie este realizată de serviciul public de asistență socială de la domiciliul copilului prin:

- a) identificarea și înregistrarea în Observator a tuturor copiilor aflați în risc de separare de familie și a familiilor cu copii aflate în situații de vulnerabilitate;
- b) asigurarea consilierii și informării familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- c) sprijinirea familiilor aflate în situații de vulnerabilitate, în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea copilului prin activitatea de prevenire a separării copilului de familie;
- d) asigurarea accesului copiilor la serviciile sociale destinate prevenirii separării copilului de familie;
- e) referirea copilului aflat în situație de risc și a familiei acestuia către servicii educaționale, de sănătate, ocupare sau locuire, după caz;
- f) implicarea comunității în activitatea de prevenire a separării copilului de familie, prin structura comunitară consultativă;
- g) monitorizarea planurilor de servicii și efectuarea demersurilor necesare, inclusiv a vizitelor la domiciliu;
- h) reevaluarea anuală sau, ori de câte ori este cazul, a planurilor de servicii;
- i) înființarea de centre de zi destinate prevenirii separării copilului de familie.

(3) În vederea realizării activității de prevenire a separării copilului de familie, serviciile publice de asistență socială au obligația de a realiza anual un plan de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, pe care îl supun aprobării consiliului local, după avizarea acestuia de către structura comunitară consultativă.

(4) Modelul cadru al planurilor de dezvoltare a serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin Ordin al Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15 (1) În activitatea de prevenire a separării copilului de familie este obligatorie aplicarea metodei managementului de caz ca metodă de lucru ce include un mecanism de coordonare a specialiștilor din diferite domenii pentru realizarea planului de servicii și pentru monitorizarea aplicării acestuia.

(2) Managementul de caz este asigurat de asistentul social din cadrul serviciului public de asistență socială, care în funcție de nevoile copilului și ale familiei acestuia contactează și colaborează cu consilierul școlar sau, după caz cu mediatorul școlar, cu asistentul medical

comunitar și după caz cu orice alt specialist care poate contribui la soluționare nevoilor identificate, din domeniul ocupării, persoanelor adulte cu dizabilități, victimelor violenței domestice.

(3) În unitățile administrativ teritoriale în care există înființate servicii comunitare integrate este obligatorie aplicarea protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei aprobat prin ordinul comun al ministrului muncii și justiției sociale, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale nr. 393/630/423/2017.

CAPITOLUL III Observatorul Național al Copilului

Art. 16 (1) La nivel național se înființează Observatorul Național al Copilului, denumit în continuare Observatorul Copilului, prin intermediul căruia sunt identificați și înregistrați toți copiii aflați în situație de risc de separare de familie.

(2) Observatorul Copilului este un modul din cadrul unui sistem informatic dezvoltat și administrat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, care este pus la dispoziția autorităților administrației publice locale.

(3) Din punct de vedere al structurilor organizaționale și al rolurilor, în cadrul Observatorului Copilului, activitatea de evidență a copiilor aflați în situație de risc este organizată astfel:

a) ANPDCA gestionează, administrează și actualizează în sistem informatizat evidența copiilor aflați în situație de risc, cu reședința obișnuită în România, asigurând organizarea, coordonarea și controlul metodologic al activității serviciilor publice de asistență socială, în condițiile legii;

b) direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului coordonează și îndrumă metodologic la nivel județean și, după caz, de sector al municipiului București, activitatea de înregistrare a copiilor aflați în situație de risc;

c) serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor gestionează și actualizează evidența copiilor aflați în situații de risc cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art. 17 Observatorul Național al Copilului este organizat pe principiul locului de domiciliu/reședință al copiilor aflați în situație de risc și cuprinde o componentă informatizată, organizată pe un singur nivel - central și o componentă manuală structurată pe trei niveluri: central, județean și local.

Art. 18 (1) Introducerea și actualizarea datelor și informațiilor, precum și, după caz, încărcarea documentelor în Observator, se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistență socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistență socială de la nivelul comunei, orașului și municipiului.

(2) Coordonarea activității de introducere a datelor este realizată de un reprezentant al direcției generale de asistență socială, care are drept de vizualizare în Observator.

(3) Metodologia de introducere și actualizare a datelor în Observatorul Copilului se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin Ordin al Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 19 (1) Accesul la Observator se face prin nume de utilizator și parolă. Fiecare utilizator al Observatorului are anumite drepturi privind introducerea, modificarea și vizualizarea datelor din baza de date. Păstrarea și actualizarea listei utilizatorilor, precum și acordarea drepturilor utilizatorilor Observatorului privind operarea în baza de date sunt realizate de către ANPDCA.

(2) Orice modificare sau adăugare în baza de date este înregistrată automat, indicându-se utilizatorul, data și ora la care aceasta a fost operată.

(3) Pe baza datelor conținute în Observator, ANPDCA, direcția generală de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, pot întocmi situații și rapoarte care vor fi stocate în forma în care au fost realizate, fără a exista posibilitatea modificării lor ulterioare.

(4) Pentru siguranța și păstrarea datelor din Observator vor fi realizate periodic copii ale acestora pe medii de stocare securizate cu parolă de acces.

Art. 20 (1) Autoritățile administrației publice locale înființează Observatorul local al copilului, care constă în constituirea bazei de date prevăzută la art. 16, gestionată la nivel național de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, prin intermediul unui sistem informatizat, care asigură securitatea datelor înregistrate.

(2) Funcțiile Observatorului local al copilului sunt:

a) colectarea sistematică a datelor cantitative și calitative cu privire la copiii aflați în situație de risc de separare de la nivelul unității administrativ teritoriale;

b) monitorizarea punerii în aplicare a planurilor de servicii pentru copiii aflați în situație de risc.

CAPITOLUL IV Finanțarea activității de prevenire a separării copilului de familie

Art. 21 (1) Activitatea de prevenire a separării copilului de familie derulată de către serviciile publice de asistență socială se finanțează din următoarele surse:

a) bugetul de stat - în limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului;

b) bugetul local al municipiilor, orașelor și comunelor;

c) donații, sponsorizări sau orice alte surse legal constituite.

(2) Finanțarea centrelor de zi licențiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, se asigură de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în proporție de 50% din necesarul de fonduri stabilit în baza numărului de copii înregistrați în Observatorul local al copilului și a standardului de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului pentru autoritățile administrației publice locale care nu au copii cu măsură de protecție specială, stabilită în condițiile legii. Pentru autoritățile administrației publice locale care au copii cu măsură de protecție specială stabilită în condițiile legii, a căror cauză de separare este prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. a)-d), finanțarea se asigură în proporție de 25%.

Art. 22 (1) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse finanțează, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, programe destinate activității de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Finanțarea este acordată pentru următoarele activități:

- a) acordarea de ajutoare de urgență familiilor care au în îngrijire copii expuși riscului de separare de familie și care se confruntă cu o situație economică și condiții de viață precare;
- b) abilitarea/reabilitarea copilului cu dizabilități expus riscului de separare de familie;
- c) servicii de intervenție psihologică și psihoterapeutică pentru copiii expuși riscului de separare de familie;
- d) organizarea de cursuri de dezvoltare a abilităților parentale pentru familiile care au în îngrijire copii expuși riscului de separare de familie.

CAPITOLUL V Răspunderi și sancțiuni

Art. 23 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:

- a) nerespectarea obligației prevăzute la art.7 alin. (1);
- b) nerespectarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (7);
- c) nerespectarea obligației prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a).

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei,

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunii se fac de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

CAPITOLUL VI Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 24 În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciul public de asistență socială are obligația de a înregistra în Observatorul local al copilului, urmare a realizării vizitelor la domiciliu, toți copiii din unitatea administrativ-teritorială aflați în situație de risc de separare.

Art. 25 Prevederile art. 21 alin. (2) se aplică după expirarea termenului prevăzut la art. 24.

Art. 26 În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse elaborează proiectul de hotărâre de guvern de modificare a anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire ale copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 663 din 01 septembrie 2015.

Art. 27 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către toate entitățile implicate în activitatea de prevenire a separării copilului de familie se realizează în conformitate cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a dispozițiilor naționale în domeniul protecției datelor.